

A man with a beard, wearing a dark beanie, glasses, a blue knitted vest over a red long-sleeved shirt, and dark trousers, is kneeling in a greenhouse. He is smiling and looking at a tablet computer in his right hand. His left hand is reaching towards a small green seedling in a green plastic tray filled with dark soil. In the background, there are more green plants in similar trays, and the greenhouse structure is visible.

Opdrachtnemers namens Triple Helix Regio Foodvalley

Gemeentesecretarissen Regio Foodvalley, vertegenwoordigd door Astrid van de Klift

Penvoerders

Jolien den Hartog, Frits Dimmendaal, Saskia van Helden, Aline Hardeman

Extern adviseur

Maarten Hageman

Versie

Consultatie gemeenteraden Regio Foodvalley – 1^e helft maart 2020

Opdracht

Opdracht: Kom met een onderbouwd voorstel voor een toekomstbestendige governance voor de regio Foodvalley

In deze presentatie ontvangt u

1. Dilemma's
2. Drie scenario's
3. Voorziene vervolgstappen
4. 'Sneeuwbal'

1. Dilemma's en uitgangspunten

1/2

1. Vanuit welk perspectief handelt een gekozen regiobestuur in regionale samenwerking?
2. Samen beslissen of zelf beslissen
3. Alles bestuurlijk onder één noemer
4. Uitvoering bundelen
5. Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

Dilemma's zijn eerder gepresenteerd tijdens regionale raadsbijeenkomst 22 januari 2020; de nadere toelichting is opgenomen in Bijlage 1

Dilemma's en uitgangspunten

3/3

Dilemma 1 'Vanuit welk perspectief wil RFV/gemeenten handelen in de regiosamenwerking?' →
Uitgangspunt 1 'Een effectieve oplossing die recht doet aan democratische legitimiteit'

Dilemma 2 'Samen beslissen of zelf beslissen?' →
Uitgangspunt 2 'De gedeelde opgaven staan centraal'

Dilemma 3 'GR, Triple Helix, Regio Deal, FVnl/AF2030 bestuurlijk onder één noemer?' →
Uitgangspunt 3 'Geen samenvoeging, maar verheldering van taken en verantwoordelijkheden'

Dilemma 4 'Bundeling uitvoering onder één directeur of een managementteam?' →
Uitgangspunt 4 'Eén regiokantoor als uitvoeringsorganisatie voor GR, Economic Board Regio Foodvalley en Regiodeal (en op termijn AF2030)'

Dilemma 5 'Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom' →
Uitgangspunt 5 'Elke kolom organiseert zichzelf'

Ondernemers

VNO-NCW, LTO,
Bieze Food Group
FOV en MKB-
bedrijven in de regio

Bestuurlijk overleg
ondernemers ad hoc

Onderwijs

CHE, WUR,
Aeres, COG,
Rijn-IJssel,
Van Hall Larenstein
VO-scholen

Bestuurlijk onderwijs-
overleg

Overheden

Regio Foodvalley
- DB en AB

Provincies Gelderland
en Utrecht
- PS en GS

GR

Raden en colleges:

- 1 Barneveld
- 2 Ede
- 3 Nijkerk
- 4 Renswoude
- 5 Rhenen
- 6 Scherpenzeel
- 7 Veenendaal
- 8 Wageningen

HUIDIGE SPEELVELD

Bestuur FoodvalleyNL
(Agrifood 2030)
[in ontwikkeling]

Stuurgroep Regio Deal
Regio Foodvalley
Provincies Utr en Gld
Universiteiten Utr. en WUR
LTO, VNO-NCW, Rijk

Ondernemers FOV, LTO, Bieze Food Group, VNO-NCW
Onderwijs CHE, Aeres, WUR
Overheid Regio Foodvalley en provincie Gelderland

Stuurgroep Triple Helix
toekomst: Economic Board Foodvalley

Beïnvloedingsmogelijkheden voor gemeenteraden van de Regio Foodvalley

- Vaststellen Strategische Agenda (naast andere partners)
- Jaarlijkse behandeling kaderbrief, begroting en jaarrekening van Regio Foodvalley
- Budgetrecht voor Regio Foodvalley en/of projecten uit Strategische Agenda

Bestuur Foodvalley NI
(Agrifood 2030)
[in ontwikkeling]

Stuurgroep Regio Deal
Regio Foodvalley
Provincies Utr. en GR
Universiteiten Utr. en WUR
LTO, VNO-NCW, Rijk

VNO-NCW, LTO,
Bieze Food Group
FOV en MKB-
bedrijven in de regio

Bestuurlijk overleg
ondernemers ad hoc

Ondernemers FOV, LTO, Bieze Food Group, VNO-NCW
Onderwijs CHE, Aeres, WUR
Overheid Regio Foodvalley en provincie Gelderland

Stuurgroep Triple Helix
toekomst: Economic Board Foodvalley

CHE, WUR,
Aeres, COG,
Rijn-IJssel,
Van Hall Larenstein
VO-scholen

Bestuurlijk onderwijs-
overleg

Overheden

Regio Foodvalley
- DB en AB

Provincies Gelderland
en Utrecht
- PS en GS

GR

Raden en colleges:

- 1 Barneveld
- 2 Ede
- 3 Nijkerk
- 4 Renswoude
- 5 Rhenen
- 6 Scherpenzeel
- 7 Veenendaal
- 8 Wageningen

Eigen opgaven

Ondernemers

EIGEN OPGAVEN
o.a. Uitbreiding- en
vervangings-
investeringen,
werving personeel

Onderwijs

EIGEN OPGAVEN
o.a. Onderzoeks-
en lesprogramma's,
opleidingen.

Overheden

EIGEN OPGAVEN
o.a. Wonen, R.O.,
werklocaties,
voorzieningen,
mobiliteit

Lobby & Advies
Economic Board

HUIDIGE OPGAVEN EN DOELEN

GEDEELDE OPGAVEN

o.a. Landbouwtransitie, Innovatie,
Energietransitie, Human Capital, Voeding &
gezondheid

Gedeelde opgaven

Stuurgroep Triple Helix

toekomst: Economic Board Foodvalley

SCENARIO'S

2. Drie scenario's

Vanuit gezamenlijke wens voor familiediner...

Scenario 1

De chefkok verzorgt de maaltijd

Scenario 2

Ieder verzorgt een gang naar eigen kunnen

Scenario 3

Ieder stelt z'n eigen maaltijd samen

Scenario 1

De chefkok verzorgt de maaltijd

Partners doen bijdrage in een 'fonds' voor gedeelde opgaven; Economic Board Foodvalley beslist over toewijzing. En beschikt zelf over eigen uitvoeringscapaciteit

Benodigde ingrediënten

1. Er is overeenstemming over gedeelde opgaven en doelen
2. Alle partners storten middelen in 'fonds' voor gedeelde opgaven
3. De Economic Board Foodvalley toetst de projectvoorstellen aan de gedeelde opgaven en beslist over toewijzing uit 'fonds'
4. Het *opstellen, uitvoeren (coördinatie en realisatie) en monitoren* van projecten wordt gefinancierd uit het 'fonds' en ondergebracht bij het regiokantoor
5. De Economic Board Foodvalley geeft actieve informatie richting bijdragende partners en bewaakt de samenhang tussen de projecten

Specifieke ingrediënten per kolom

- Overdracht van vereiste middelen en bevoegdheden
(Vergt mandaat uit alle kolommen)

Aspect
staatssteun

Scenario 2

Ieder verzorgt een gang naar eigen kunnen

Partners tekenen in op projecten voor gedeelde opgaven; Economic Board FV toetst en bewaakt voortgang.

Benodigde ingrediënten

1. Er is overeenstemming over gedeelde opgaven en doelen
2. Het *opstellen* van projectvoorstellen ligt bij het regiokantoor
3. De Economic Board Foodvalley toetst de projectvoorstellen aan de gedeelde opgaven
4. Het *uitvoeren (coördinatie en realisatie)* van projecten is maatwerk – partners stellen hiervoor middelen beschikbaar (in cash of in kind)
5. Het *monitoren* van de voortgang ligt bij het regiokantoor
6. De Economic Board Foodvalley geeft actieve informatie richting bijdragende partners en bewaakt de samenhang tussen de projecten

Specifieke ingrediënten per kolom

- Structureel middelen beschikbaar stellen voor basiscapaciteit ten behoeve van *opstellen* en *monitoren*
- Incidenteel middelen beschikbaar voor de *uitvoering* van projecten

Scenario 3

Ieder stelt z'n eigen maaltijd samen

Economic Board Foodvalley formuleert de gedeelde opgaven, partners leggen dit terug bij de eigen achterban; Economic Board Foodvalley monitort de voortgang en bewaakt de actualiteit en samenhang

Benodigde ingrediënten

1. Er is overeenstemming over gedeelde opgaven en doelen
2. Het *opstellen* van projectenvoorstellen wordt gedaan door 'coalitions of the willing' (gelegenheidscoalities van partners)
3. Het *uitvoeren* (*coördinatie en realisatie*) van projecten is maatwerk – partners stellen hiervoor middelen beschikbaar (in cash of in kind)
4. Het *monitoren* van de voortgang ligt bij het regiokantoor
5. De Economic Board Foodvalley geeft actieve informatie richting bijdragende partners en bewaakt de samenhang tussen de projecten

Specifieke ingrediënten per kolom

- Per project besluiten over deelname en bijdrage voor *opstellen en uitvoeren*
- *Monitoren* door regiokantoor, ten laste van inwonerbijdrage

3. Voorziene vervolgstappen

Informatieve ronde

December 2019/januari 2020

Presentatie dilemma's in DB/AB

Presentatie dilemma's in extra stuurgroep Triple Helix

Toelichting Regiocommissie resp. gezamenlijke PHO's

Toelichting Informatieve raadsbijeenkomst RFV

Oordeelsvormende ronde

Februari/maart 2020

Presentatie scenario's bij partners afzonderlijk

Presentatie scenario's stuurgroep Triple Helix

Consulteren partners Triple Helix (incl. 8 gemeenteraden)

Besluitvormende ronde

April/mei 2020

Voorstel o.b.v. uitgewerkt scenario bij partners afzonderlijk

Voorstel o.b.v. uitgewerkt scenario bij stuurgroep Triple Helix

Besluitvorming partners Triple Helix (incl. 8 gemeenteraden)

4. 'Sneeuwbal'

1/2

Stuurgroep Triple Helix (12 februari)

- a. Specificeer de rol van de *Economic Board* intern en extern; meer dan opvolger Triple Helix sec.
- b. Zorg dat uitvoering van de *Strategische Agenda* goed is geborgd in de nieuwe organisatie structuur.
- c. Blijf aansluiting zoeken met de beide Provincies.
- d. Versimpel in het design van de governance de overlegstructuren.
- e. Formuleer helder de invloedslijnen voor gemeenteraden
- f. Verhelder de (initiërende) rol van het regiokantoor.

4. 'Sneeuwbal'

2/2

Bestuurlijk overleg ondernemers (6 februari)

- a. Wat wordt precies bedoeld met opstellen, uitvoeren en monitoren? Scherper formuleren.
- b. Aanhaken MKB is complex – zie dilemma 5.
- c. Fonds van scenario 1 graag gebruiken voor opstellen, coördineren en monitoren vanuit regiokantoor; uitvoering/projectleiding in kind of in cash met passie vanuit de 'dominante' kolom (combi scenario 1 en 2).
- d. Eigenaarschap per project is belangrijk.

Bestuurlijke overleg onderwijs (6 februari)

- a. Positief over rol EB: toetsend op gedeelde opgaven en adviseren op individuele opgaven kolommen.
- b. Voorkeur voor scenario 2 of 3. Opstellen en/of uitvoeren vanuit de dominante kolom.
- c. Met het oog op gelijkwaardigheid tussen kolommen valt te denken over een onafhankelijk of roulerend voorzitter.
- d. Basiswerkzaamheden moeten in regiokantoor geregeld / gefaciliteerd worden.
- e. Regiodeal en AF2030 blijven voorlopig op zichzelf, nieuwe initiatieven voortaan invoegen in governance EB.

AB RFV (7 februari)

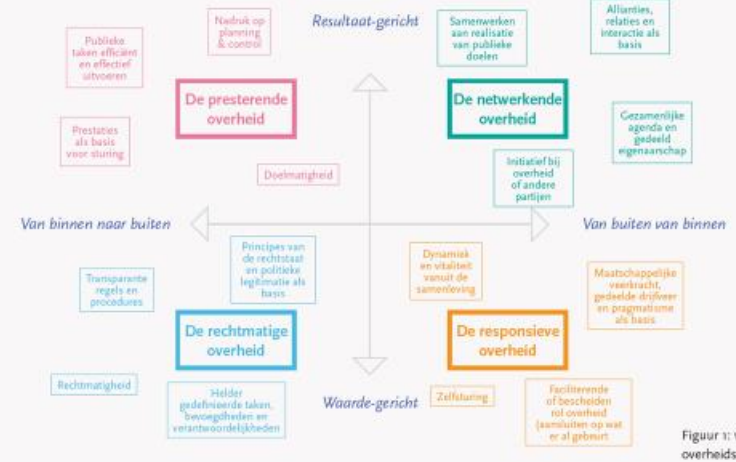
- a. Voorkeur voor (combinatie van) scenario's 2 en 3 voor de gedeelde opgaven.
- b. 'Coalition of the willing' goed voor draagvlak, maar waak voor vrijblijvendheid.
- c. Verbind deelname aan strategische keuzen. Stip op de horizon is cruciaal.
- d. Externe voorzitter heeft niet de voorkeur met oog op regionale binding.
- e. Voor besluitvorming één voorstel uitwerken met een heldere beschrijving van Economic Board en organisatorische vormgeving.

Bijlage 1: Dilemma's

1/5

1. Vanuit welk perspectief handelt een gekozen regiobestuur in regionale samenwerking?
2. Samen beslissen of zelf beslissen
3. Alles bestuurlijk onder één noemer
4. Uitvoering bundelen?
5. Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

Dilemma 3: Vanuit welk perspectief handelt gekozen regiostuur in regionale samenwerking?

Figuur 1: vier typen overheidssturing

Rechtmatige overheid

Samenwerking gemeenten is uitgangspunt
Gericht op vaststellen van wetten en regels
Democratische legitimatie
Hiërarchische sturing van een overheid

Overgang?

Netwerkende overheid

Gezamenlijke agenda is uitgangspunt
Verbondenheid/verwevenheid met het bredere netwerk
Eén van de spelers
Samenwerking projecten/tijdelijke arrangementen

Bijlage 1: Dilemma's

2/5

Dilemma 4: Samen beslissen en zelf beslissen (perspectief Overheid)

De rechtmatige overheid

1. Samenwerking 8 gemeenten als uitgangspunt

- Gemeenschappelijke Regeling is de basis om samen te werken
- Besluitvorming Algemeen bestuur Regio FV
- Adviesrol Triple Helix ('Economic Board')
- Inwonersbijdrage basis voor financiering samenwerking 8 gemeenten

De netwerkende overheid

2. Samenwerking Overheid, Onderwijs, Ondernemers als uitgangspunt

- Strategische Agenda is basis om samen te werken
- Besluitvorming Triple Helix ('Economic Board') - gelijkwaardigheid van alle kolommen in besluitvorming
- Overheidskolom goed organiseren (met of zonder GR)
- Partners dragen financieel of anderszins bij voor het functioneren van de samenwerking

1. Vanuit welk perspectief handelt een gekozen regiobestuur in regionale samenwerking?
2. **Samen beslissen of zelf beslissen**
3. Alles bestuurlijk onder één noemer
4. Uitvoering bundelen?
5. Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

Bijlage 1. Dilemma's

3/5

Dilemma 5: GR, Triple Helix, Regio Deal, AF2030/FoodvalleyNL bestuurlijk onder één noemer?

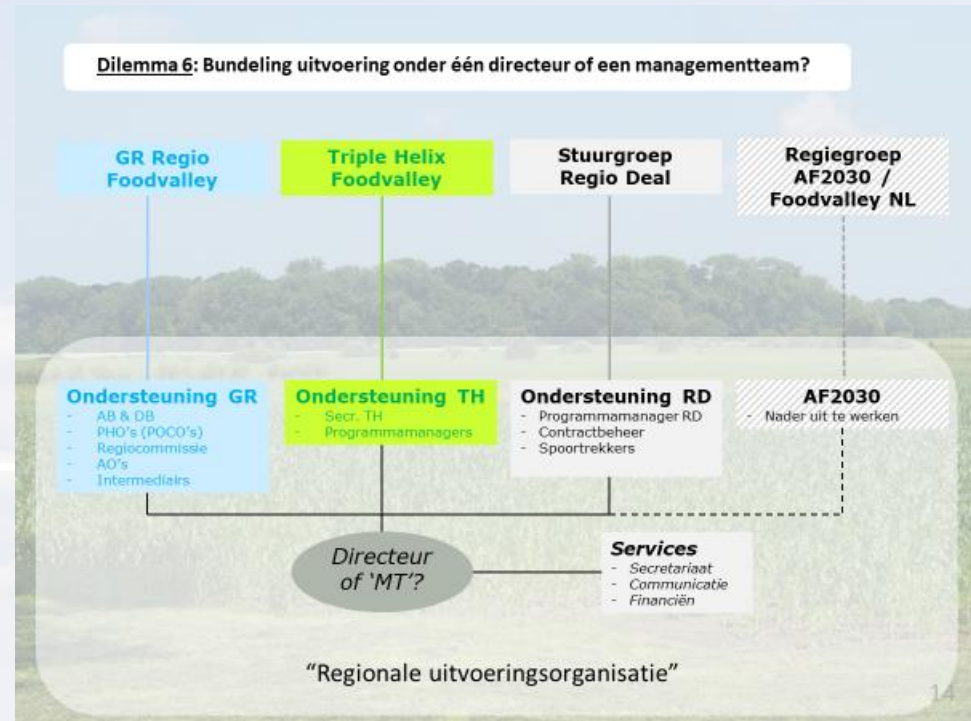
Meerdere respondenten geven aan dat het wenselijk zou zijn om 'alles bij elkaar te schuiven en onder één bestuurlijke verantwoordelijkheid te plaatsen'. Hieronder een beeld van de huidige bestuurlijke samenstelling.

GR Regio Foodvalley	Triple Helix Foodvalley	Stuurgroep Regio Deal	Regiegroep AF2030
	Kennis - Aeres Kennis - CHE Ond. - Bieze Ond. - FOV	Kennis - UU Rijk Prv. Utrecht	FrieslandCampina Unilever
	Ond. - LTO Ond. - VNO-NCW Kennis - WUR Prv. Gelderland	Ond. - LTO Ond. - VNO-NCW Kennis - WUR Prv. Gelderland	Kennis - WUR Prv. Gelderland
Gem. Barneveld Gem. Ede Gem. Nijkerk Gem. Renswoude Gem. Rhenen Gem. Scherpenzeel Gem. Veenendaal Gem. Wageningen	RFV-Ede RFV-Nijkerk	RFV-Barneveld RFV-Ede	RFV-Ede/Wag.
	RFV-Veenendaal	RFV-Veenendaal	RFV-Ede/Wag.

1. Vanuit welk perspectief handelt een gekozen regiobestuur in regionale samenwerking?
2. Samen beslissen of zelf beslissen
3. **Alles bestuurlijk onder één noemer**
4. Uitvoering bundelen?
5. Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

Bijlage 1: Dilemma's

4/5

1. Vanuit welk perspectief handelt een gekozen regiobestuur in regionale samenwerking?
2. Samen beslissen of zelf beslissen
3. Alles bestuurlijk onder één noemer
4. **Uitvoering bundelen?**
5. Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

Bijlage 1: Dilemma's

5/5

Dilemma 5: Organiseren / aanhaken van de eigen achterban per kolom

- Het dilemma is benoemd vanuit de ondernemers vanwege de complexiteit van het aanhaken van ca. 5.000 MKB-bedrijven bij de regio.
- Voor overheden is de gemeenschappelijke regeling het 'voertuig' voor organiseren / aanhaken achterban (acht colleges en gemeenteraden).
- Voor onderwijs fungeert het bestuurlijk onderwijsoverleg Foodvalley.
- Elke kolom moet mandaat krijgen vanuit zijn/haar eigen kolom om in Economic Board mee te kunnen doen aan de gedeelde opgaven.